



ІСТОРІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ НАРОДІВ ЄВРОПИ

Збірник тез доповідей
III Міжнародного наукового конгресу
істориків фізичної культури
(10–12 вересня 2019 р.)



*Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)
Університет Гуманістично-природничий імені
Яна Длугоша в Ченстохові (Польща)*



ЗА ПІДТРИМКИ:

Міністерства освіти і науки України;
Секції з фізичної культури і спорту Відділення вищої освіти
Національної академії педагогічних наук України;
Олімпійської академії України;
Товариства історії фізичного виховання і спорту України

ІСТОРІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ НАРОДІВ ЄВРОПИ

Збірник тез доповідей

III Міжнародного наукового конгресу

істориків фізичної культури

(10–12 вересня 2019 р.)

Редакційна колегія

Цьось А. В. – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна, головний редактор).

Фізичне виховання і спорт

Андрійчук О. Я. – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна, заступник головного редактора);

Альошина А. І. – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна);

Балько С. – доктор філософії (університет імені Яна Евангеліста Пуркіне в Усті-над-Лабем, Чехія);

Вонцік Я. – доктор габілітований, професор (Академія імені Яна Длугоша в Ченстохові, Польща);

Давидов В. Ю. – доктор біологічних наук, професор (Поліський державний університет, Пінськ, Білорусь);

Єдинак Г. А. – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Львівський державний університет фізичної культури, Львів, Україна);

Кутек Т. Б. – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Житомирський державний університет імені Івана Франка, Житомир, Україна);

Ніколаєва А. – доктор філософії (Університет Фракії, медичний факультет, Фракія, Болгарія);

Павлова Ю. О. – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Львівський державний університет фізичної культури, Львів, Україна);

Перрі Д. – доктор філософії, професор (Університет Лідса, Велика Британія);

Ровний А. С. – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Харківська державна академія фізичної культури, Харків, Україна);

Томенко О. А. – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Суми, Україна);

Фернандес-Труан Я. К. – доктор філософії (Університет Пабло де Олавіде, Севілья, Іспанія);

Індика С. Я. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна, відповідальний секретар).

Педагогічні науки

Бєлікова Н. О. – доктор педагогічних наук, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна, заступник головного редактора);

Блекінг Д. – доктор історичних наук, професор (Університет Фрайбурга, Фрайбург, Німеччина);

Вільчковський Е. С. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна);

Галаманжук Л. Л. – доктор педагогічних наук, професор (Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Кам'янець-Подільський, Україна);

Гусак П. М. – доктор педагогічних наук, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна);

Джеральд Д. – доктор філософії, професор (Мерілендський університет, Коледж-Парк, США);

Завидівська Н. Н. – доктор педагогічних наук, доцент (Львівський державний університет фізичної культури, Львів, Україна);

Зускова К. – доктор педагогіки, доцент (Університет Павла Йозефа Шафарика, Кошице, Словаччина);

Кондаков В. Л. – доктор педагогічних наук, професор (Белгородський державний університет, Белгород, Росія);

Малліару М. – доктор філософії (Грецький відкритий університет, Патри, Греція);

Малолєпши Е. – доктор габілітований, професор (Академія імені Яна Длугоша в Ченстохові, Польща);

Мулик К. – доктор педагогічних наук, професор (Харківська державна академія фізичної культури, Харків, Україна);

Пріма Р. М. – доктор педагогічних наук, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна);

Смолюк І. О. – доктор педагогічних наук, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна);

Фіріка Ж. – доктор філософії (Університет Тімішоара, Румунія);

Фратріц Ф. – доктор філософії, професор (Об'єднаний університет Ніколи Тесла, факультет спорту, Белград, Сербія);

Юнгер Я. – доктор педагогіки, професор (Університет Павла Йозефа Шафарика, Кошице, Словаччина).

I-90 **Історія** фізичної культури і спорту народів Європи [Текст]: зб. тез доп. III Міжнар. наук. конгр. іст. фіз. культ. (10–12 верес. 2019 р.)/уклад.: А. В. Цьось, С. Я. Індика. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. 74 с.

Збірник містить наукові роботи учасників III Міжнародного наукового конгресу істориків фізичної культури «Історія фізичної культури і спорту народів Європи». Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямку теоретичних та практичних аспектів виникнення, становлення і розвитку фізичної культури і спорту на різних етапах розвитку суспільства.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

УДК 796(Д82)

© Цьось А. В., Індика С. Я. (укладання), 2019

© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2019

Секція 3

Новітня історія та сучасні тенденції розвитку фізичної культури і спорту у країнах Європи

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ БІЛЬЯРДНОГО СПОРТУ В СВІТІ

Ольга Борисова¹, Оксана Шинкарук², Вікторія Нагорна³, Артур Митько⁴

¹ Доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Національного університету фізичного виховання і спорту України, borisova-nuresu@ukr.net

² Доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Національного університету фізичного виховання і спорту України, shi-oksana@ukr.net

³ Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Національного університету фізичного виховання і спорту України;

⁴ Аспірант Національного університету фізичного виховання і спорту України

Вступ. Інтенсивний розвиток неолімпійського напрямку в останні десятиліття, визнання та підтримка з боку МОК його керівних структур та змагань підвищили зацікавленість державних та громадських організацій, у тому числі і в Україні, до неолімпійських видів спорту. Та в той же час, метою розвитку неолімпійського виду спорту є його долучення до програми Ігор Олімпіад. Право чи включати чи не включати той чи інший вид спорту, дисципліну і вид змагань до програми Олімпійських ігор має тільки Міжнародний олімпійський комітет.

В різних країнах світу широкого розвитку отримали такі види більярду, як: снукер, пул, карамболь, блекбол, англійський більярд, піраміда та ін. Для того щоб виконати умови, які встановлені МОК для визнання більярду видом спорту, було об'єднано три основні види: карамболь, пул і снукер в одну організацію – Всесвітню конфедерацію більярдного спорту (WCBS). 5 лютого 1998 року МОК надав WCBS визнання. А у 2001 році карамболь, пул та снукер було включено до програми Всесвітніх ігор. Всесвітня конфедерація більярдного спорту виконує своє основне призначення – веде активну політику щодо включення більярдного спорту до програми Ігор Олімпіад, що визначає стратегію розвитку олімпійського спорту в більшості країнах.

Мета дослідження – аналіз перспектив включення більярдного спорту до програми Ігор Олімпіад.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення.

Результати дослідження. Види спорту, що включаються в програму Ігор Олімпіад, складаються зі «спортивного ядра» (25 видів спорту) і додаткових видів спорту, що є актуальним завданням для більярдного спорту.

Сьогодні, завдяки роботі WCBS, більярдний спорт відповідає основним якостям для його включення до програми Ігор Олімпіад: олімпійська програма планується в спрощеному варіанті програм чемпіонатів світу з різних видів більярду; карамболь, пул і снукер не схожі між собою інвентарем, правилами та мають різних спортсменів у своїх міжнародних рейтингах; глобальний інтерес громадськості (снукер – близько 500 мільйонів, карамболь – 278 мільйонів та пул 400 мільйонів спортсменів) і засобів масової інформації до більярдного спорту (трансляції на «Євроспорт» та інших спортивних каналах, прямі трансляції всіх офіційних турнірів, договори з «Koozom» та з 2019 року з олімпійським каналом); висока соціальна значимість більярдного спорту (чесна гра, солідарність, здоров'я спортсменів, ведення антидопінгової кампанії, освіта, відсутність дискримінації); більярдний спорт має безпосередній вплив на молодь, постійно організовуються світові і континентальні першості для

молоді і юніорів, а також для чоловіків і жінок; система суддівства є чесною, об'єктивною і прозорою; більярдом спортом займаються і чоловіки, і жінки; історичний досвід більярду гарантує довгостроковий розвиток, адже саме цей вид спорту першим організував офіційний чемпіонат світу (1827 рік), міжнародна асоціація пулу (WPA) прийняла до своєї структури блекбол, артистичний більярд, піраміду та з 2017 року китайську вісімку, що значно підвищує популярність та динаміку розвитку більярдного спорту.

Не дивлячись на високі стандарти роботи WCBS, результат прес-конференції щодо спроби включення більярдного спорту в програму Олімпійських Ігор 2024 в Парижі став невдалим. Основна проблема більярдного спорту на шляху до програми Ігор Олімпіад – недостатня підтримка WCBS з боку всіх міжнародних федерацій за видами більярду.

Висновки. Більярд – це спорт з багатою історією, який має більше ніж мільярд прихильників на всіх континентах земної кулі та можливість включення до програми Ігор Олімпіад за умови плідної співпраці всіх його національних та міжнародних федерацій.

Валентин Саранчов, Олександр Голубський, Вікторія Голубська Збереження здоров'я в традиціях українського народу.....	23
Юрій Цюпак, Надія Карабанова, Юрій Цюпак, Олександр Швай Витоки та розвиток гандболу в сільських колективах на Волині.....	24
Анатолій Цьось Закономірності розвитку фізичного виховання на території України з найдавніших часів до початку XIX ст.....	25
Інна Шнит Історія виникнення та розвитку аквааеробіки	26

Секція 2. РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ У ПЕРІОД НОВОЇ ІСТОРІЇ

Олена Андрєєва, Анна Гакман, Світлана Дудіцька, Ігор Наконечний Історія зародження тренажерних засобів рекреаційно-оздоровчої діяльності.....	27
Леонід Вострокнутов Физическая культура украинского народа в эпоху казачества (XV–XVIII вв.).....	28
Teresa Drozdek-Malolepsza, Eligiusz Malolepszy Udział mieszkańców Wołynia w zawodach na zdobycie państwowej odznaki sportowej i odznaki strzeleckiej (1930–1939).....	29
Krzysztof Kościański Piłka nożna na ziemi częstochowskiej w latach 1927–1937.....	30
Eligiusz Malolepszy, Teresa Drozdek-Malolepsza Dzieje sportu na Wołyniu w latach 1921–1939 w świetle aktualnego stanu badań.....	31
Agnieszka Polaniecka, Anna Błaszowska Uwarunkowania ewolucji kultury fizycznej na ziemi koszalińskiej po 1945 roku.....	32
Олександр Притула Козацьке бойове мистецтво «Спас», як засіб військово-фізичної та психофізичної підготовки козака-воїна. Історичні аспекти.....	33

Секція 3. НОВІТНЯ ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ У КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Ольга Борисова, Оксана Шинкарук, Вікторія Нагорна, Артур Митько Стратегія розвитку більярдного спорту в світі.....	34
Алексей Ганчар, Олег Чернявский, Иван Ганчар Состояние обобщенного рейтинга достижений сильнейших команд пловцов на чемпионатах Европы по водным видам спорта с 1926 по 2018 гг. (I–II–III этапы)	36
Олексій Лях-Породько Спортивний родовід – он-лайн журнал майбутнього	37
Наталія Москаленко, Артем Яковенко, Тетяна Сидорчук, Оксана Марченко Європейські стандарти шкільного фізичного виховання.....	38
Олександра Цибанюк, Юрій Мосейчук Енциклопедія фізичного виховання і спорту в Румунії – носій ідей фізичного виховання і спорту.....	39
Oksana Shynkaruk, Olha Borysova, Elena Yakovenko, Viktor Kostiukevych, Yuriy Yukhno, Victoriia Nagorna, Artur Mytko History of development of esports in Ukraine	40